

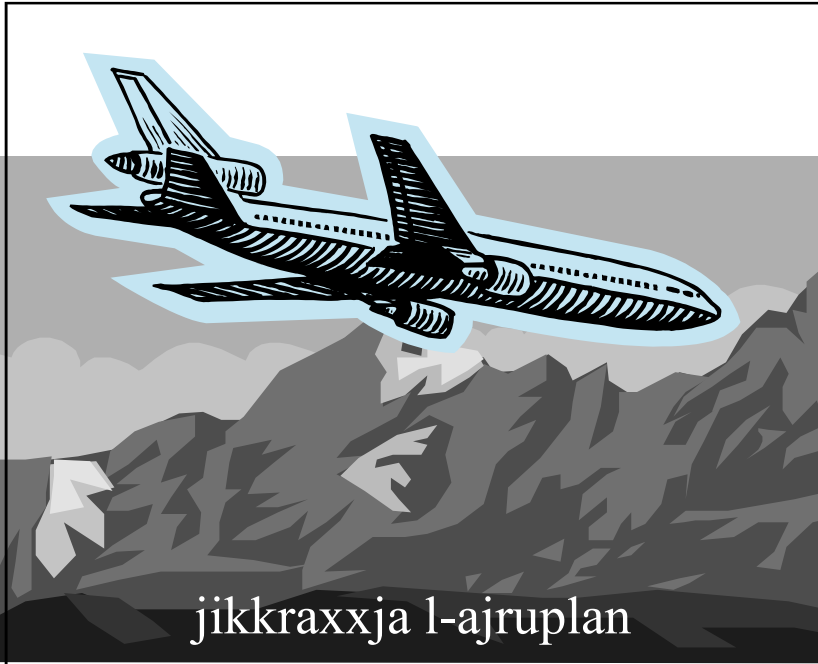
Marzu 2010—Nru. 362

it-Triq

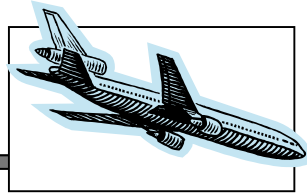
ma' KRISTU l-ferh possibbli

www.it-triq.org

jikkraxxja l-ajruplan

Jikkraxxja l-ajruplan (sieb fuq il-qoxra ta' barra)

Kien f'Marzu tal-1953 meta ajruplan beda vjaġġ minn Dublin lejn Birmingham, fl-Ingilterra. Barra l-ekwipaġġ, kien hemm sitta u għoxrin passiġġieri.

Meta kienu kwazi waslu Birmingham, waħda mill-magni waqfet, u ftit minuti wara, waqfet wkoll il-tieni waħda. L-istewardess' għiet ordnata biex tgħid lill-passiġġieri jintrabtu biċ-ċinturin tas-sigurtà. Din bil-hlewwa kollha għamlet kif imġiegħla.

Il-passiġġieri bdew jibzġu, u talbu spjegazzjoni ta' x'kien qed jiġri. Fi ftit kliem, it-tfalja qaltihom bil-gravità tas-sitwazzjoni. Imbagħad, niżlet għarkubtejha u b'vuċi għolja qalet: "Sinjuri, jiena nemmen li dan hu l-waqt li għandna nirrikorru għat-talb!" Hija harġet kuruna tar-Rużarju mill-but, u b'vuċi ċara qalet l-Att ta' l-Indiema; imbagħad b'kalma kbira bdiet ir-Rużarju sabiex Omm Alla tinterċiedi u jinzlu l-art qawwjin u shaħ.

Sadattant il-pilota, konxju li kienu niżlin b'ċerta heffa, beda għarrex għal xi biċċa art fejn seta' jniżzel l-ajruplan. Lemah għalqa, u wara li qaċċat siġra u waqqa' xi ċnut, l-ajruplan tilef il-ġwienah u tkaxkar biċċa sew ma' l-art. It-tkaxkira ċarrtet l-ajruplan minn taht. L-ewwel nies li waslu fuq ix-xena tad-diżgrazzja ċcassaw: ma setgħux jemmnu meta raw il-passiġġieri kollha herġin minn qalb il-fdal ta' l-ajruplan, kompletament f'saħħithom. Kulhadd kien salva!

Meta l-passiġġieri ġew avvicinati biex jagħtu l-verżjoni tagħhom ta' x'kien ġara, kollha kemm huma wiegħbu li kienet il-Vergni Mberka li helsithom, flimkien mal-fidi u l-fiduċja shiha li kellha dik il-brava 'stewardess'.

Habiba tagħna ġentilment offriet l-ispejjeż ta' din il-harġa ta' Marzu 2010. Waqt li niringrazzjawha, nixtiqkom tingħaqdu magħna fit-talb għall-bżonnijiet tagħha, u għal ruħ il-ġenituri tagħha John u Annie u z-zija tagħha Lucy Borg. Grazzi.

Id-Direzzjoni

**fuljett
ta' kull xahar
mahruġ
minn grupp
ta' talb
fost
Il-Haddiema**

**Nru. 362
Marzu 2010**

Ir-Randan tiegħek
(Editorjal)

Hbieb,
Ir-Randan hu żmien ta' riflessjoni. Qed joffrielna mument li fihom neżaminaw kif ninsabu fir-relazzjoni tagħna ma' Alla, u ma' dawk ta' madwarna.

Ir-relazzjoni tagħna ma' Alla:

X'post għandu l-Mulej fil-hajja tagħna? Veru nemmnu li bih biss ikollna l-paċi nterna, u li minghajru m'ahna xejn? Veru nemmnu dak li stqarr Santu Wistin: "...qalbna ma' ssib qatt mistrieh jekk ma tistriehx fiH". Naħsbu ftit dwar dan, u nitolbu b'mod sinċier lill-Mulej sabiex jgħinna negħlbu kull tfixkil li bla dubju niltaqghu miegħu kuljum fil-mixxa tagħna lejH.

Ir-relazzjoni tagħna ma' dawk ta' madwarna:

Dawn hutna meta nfittxuhom? Meta jkollna bżonnhom biss? U meta jeħtieġu l-għajjnuna tagħna? X'nagħmlu? Kemm ahna sensitivi u attenti għall-bżonnijiet ta' dawk ta' madwarna? Nagħmlu tajjeb haġna meta lil hutna nfittxuhom mhux biss meta rridu xi haġa, imma meta naraw u nindunaw li huma jinsabu fil-bżonn. Kemm hi haġa ta' min ifaħharha li nkunu pronti u miftuħin biex ngħinu lil min jeħtieġ xi tip ta' għajjnuna, u li nagħmlu dan bl-aktar mod kwiet u diskret.

Dan hu fuq kollox l-iskop tar-Randan: li neżaminaw l-imġieba tagħna, biex fejn m'ahniex mixjin tajjeb, nitolbu l-għajjnuna Divina u nbiddlu r-rotta. Imbagħad inkunu tassew mexjin 'il quddiem.

Folks in Heaven

I was shocked, confused, bewildered
As I entered Heaven's door,
Not by the beauty of it all,
Nor the lights or its decor..

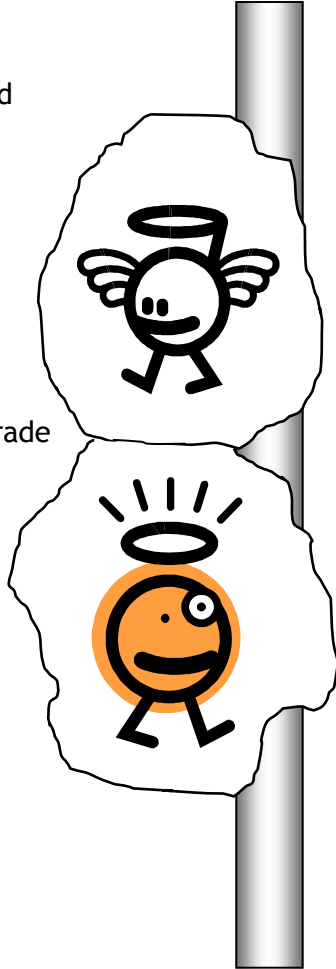
But it was the folks in Heaven
Who made me sputter and gasp--
The thieves, the liars, the sinners,
The alcoholics and the trash.

There stood the kid from seventh grade
Who swiped my lunch money twice.
Next to him was my old neighbor
Who never said anything nice.

Herb, who I always thought
Was rotting away in hell,
Was sitting pretty on cloud nine,
Looking incredibly well.

I nudged Jesus , 'What's the deal?
I would love to hear Your take.
How'd all these sinners get up here?
God must've made a mistake.

'And why's everyone so quiet,
So somber - give me a clue.'
'Hush, child,' He said, 'they're all in shock.
No one thought they'd be seeing you.'

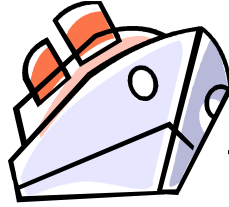
Remember....

**Just going to church doesn't make you a Christian
any more than standing in your garage
makes you a mechanic.**

---

flok tefghu t-tarbija l-bahar!

L-Ingliż John Lawrence hadem kemm felah biex isem l-Ingilterra jkun stmat fl-Indja. Bejn is-snin 1829 u 1868 John kellu diversi karigi li kollha qdihom bl-unuri. Madwar is-sena 1857, bil-kapaċità tiegħu, flimkien ma' diplomazija kbira, irnexxielu jwaqqaf firdiet kbar li kien hemm bejn tribujiet differenti. Dawn l-interventi tiegħu wassluh għal-laqam ta' 'Salvatur ta' l-Indja'.

Iżda, minkejja dal-gid li għamel, hu baqa' dejjem saqajh fl-art u kapaci jinzel għall-livel ta' kulhadd kif turi din l-istorja.

Kienet is-sena 1863 meta Lawrence kien sejjer fuq xogħol lejn l-Ingilterra. F'dak iż-żmien kien għadu kif laħaq il-Gvernatur Ġenerali ta' l-Indja. Fost l-hafna nies li kienu miegħu fuq il-vapur, kien hemm mara b'tarbija li kienet tibki bil-lejl u bi nhar. Dan kien jgri għax l-omm xejn ma kienet tagħti każ it-tarbija tagħha.

Il-passiġġieri tant dejqithom din is-sitwazzjoni, li waslu sabiex saħansitra heddeu lill-omm li se jitfgħu t-tarbija l-bahar jekk mhix se tiehu hsiebha. Meta Lord Lawrence sema' b'dak li kien qed jigri, qalbu tqanqlet.

Qabad it-tarbija, poġġieha fuq irkobbtejh u beda jilgħab magħha. Dam sejjer hekk għal hafna hin. Dik it-tarbija ngibdet lejha u bdiet tmur tfittxu hi stess. Spiċċa l-biki kollu u komplew il-vjaġġ fil-paċi.

Is-sentimenti nobbli ta' John Lawrence għenuh biex jirbaħ lejha nies politkanti akkaniti, kif ukoll tarbija nnoċenti...li saru jhobbuh hafna.

**What is most valuable is not what you have in your life,
but who you have in your life."**

‘Il-Mulej ihenn għall-qattelin!’

Fl-24 ta’ Marzu 1980 – 30 sena ilu – id-Dinja nhasdet bil-mewt traġika ta’ l-Arċisqof Oscar Romero, li nqatel waqt quddiesa li kien qed imexxi fi Knisja ċkejtna f’San Salvador, l-Amerika t’Isfel.

Dan l-Arċisqof kien il-bniedem ta’ kulhadd, tant li kien jixraqlu l-kliem ta’ Ġesù: “Ir-Raġhaj it-tajjeb jagħti hajtu għan-nagħaġ tiegħu” (Ġw10, vers 11).

L-Arcisqof Romero, dak in-nhar waqt il-quddiesa, kien għadu kif tkellem fuq il-gustizzja u l-paċi, li tant kienu mkasbrin f’pajjiżu. Waqt l-Elevazzjoni, tinstema’ sparatura. L-Arċisqof jaqa’ ma’ l-art, imma hu u niezlel jgħajjat “Il-Mulej ihenn għall-qattelin”. U demmu thallat mad-demmm ta’ Kristu!

Oscar Romero miet għax ma felaħx jara pajjiżu mbicċer mill-vjolenza organizzata minn dawk li kienu fil-poter. Fih il-Knisja sabet vuċi qawwija u soda li taqbez għall-fqir u l-batut. L-Awtoritajiet kienu ilhom jhedduh biex jiskot. Imma r-raġhaj it-tajjeb ma jhax meta jara l-lupu ġej. Kien tassew saċerdot tal-poplu. Habb lill-foqra u lill-imjassrin bil-fatti, u mhux bil-kliem biss.

Illum il-priedki tiegħu għadhom jinqraw b’hegga kbira minhabba l-messaġġi diretti li fihom għall-Insara, biex b’kuraġġ jahdmu għall-gustizzja soċjali. Hallas prezz għoli ... b’hajtu stess ... għal dak li emmen u ddikjara bl-aktar mod elokwenti. L-eżempju ta’ l-Arċisqof Oscar Romero, b’hajja kuraġġuza u mewta traġika, għandu jispira lil dawk kollha li jahdmu favur id-dinjità umana u l-gustizza soċjali.

Fis-sena 1997, il-Papa Ġwanni Pawlu II approva d-dokumeni fuq il-hajja ta’ dan l-Arċisqof u tah it-titolu ta’ “Serv ta’ Alla”.

Waslu l-Eżercizzi

Bhalma tafu, ir-Randan qieghed fl-aqwa tieghu, bi thejjija shiha għall-festa hekk importanti ta' l-Ġhid il-Kbir. Kif għamilna kull sena, ser norganizzaw l-Eżercizzi Spiritwali għall-haddiema tal-Gvern u Hbieb.

Dettalji ta' dawn l-Eżercizzi huma li ġejjin:

Id-dati huma: Mit-Tnejn 8 ta' Marzu sal-Ġimgħa
12 ta' Marzu, 2010
Il-post hu: Il-Knisja ta' San Frangisk, il-Belt
Il-hin hu: Fin-12.35pm (matul il-*Break*)
Il-Kelliemi hu: Il-Kanonku John Ciarlò

Hbieb, inhegġukom sabiex magħna tattendu għal dawn il-laqqhat, li issa saru ferm popolari magħkom.

Thallihx jistenna ! Iva, il-Mulej qed jistiednek biex għal dan ir-Randan tgħaddi gurnata fil-kwiet Miegħu.

Din il-gurnata ser tkun il-Hadd, 21 ta' Marzu 2010.

Il-post fejn ser issir se jkun is-St. Joseph Retreat House, Rabat L-Irtir jibda għall-ħabta tad-9.15 am u jispiçca għat-3.00pm., u ser jinkudi quddies.

Ser imexxi din il-gurnata l-Kanonku John Ciarlò.

Il-ħlas, li jinkludi t-te' ta' fil-ghodu, l-ikla ta' nofs in-nhar, u l-użu tal-post, hu ta' €15.

Trid tkun taf aktar dettalji? Trid tinkiteb għal dan l-irtir? Mela jekk jogħġbok, çempel fuq in-numru 21440384.

Ftakar li l-Mulej qieghed jistennik!

---

ferħ

ta' veru

Meta ż-żgħażuġħ Taljan, Aldo Marchetti, għalaq 18-il sena, sar jaf li kellu l-marda Poliartrite Deformanti, li wara żmien ta' tbatijiet kiefra, kellha twasslu għat-tmiem ta' ħajtu.

Aldo wera x-xewqa li jmur Lourdes, mhux biex jitlob il-fejqaq tal-ġisem, imma biex Alla jagħtih il-qawwa li jaççetta t-tbatijiet li ried joffri għall-midinbin, u biex titwettaq ir-rieda ta' Alla. Il-kura kollha, mimlija tbatija, ma swiet għal xejn.

Il-marda komplet tinxtered ma' ġismu kollu, u bdiet tmisslu għajnejh. Il-ħsieb li jsir għami kien iwerwru, però baqa' mistagħġeb kif meta wasal id-dlam, ġieh il-kuraġġ li jiçcaħhad anki minn dan id-don li tant kien għal qalbu. Lil ommu qalilha: "Ma, jien ferħan anki bla ma nista' nara iktar il-ġmiel tad-dinja. Jien żgur li għad nara il-ġmiel tal-Ġenna. Kull darba li naħseb fil-Ġenna, qalbi tkun trid tinqasam bil-ferħ".

Wara wahda mill-krizijiet, Aldo dar lejn ommu u qalilha: "Mà, lesti ruħek għax qed joqrob iż-żmien li nitlaq! Tibkix. Int għandek il-fidi, żgur li ma tikkonslax biss għax ma nibqax inbati, imma l-iktar għax inti żgura li jkun qiegħed jistennieni l-ferħ tal-Ġenna, fejn niltaqa' ma' Ġesù u ma l-Madonna".

Alla ħalaqna biex inkunu tassew ferħana, mhux għal ftiit żmien f'din il-ħajja, imma għal dejjem Miegħu fil-Ġenna. Għandna nkabbri l-fiduċja f'Marija, li hi ommna, u għalhekk lesta li tfarragna f'waqtiet ta' tbatija, kif farrġet lil Binha Ġesù bil-prezenza tagħha taħt is-salib fuq il-Kalvarju.

Jċ-Ċahdiet ta' Pietru

Meta Ġuda bies lil Kristu
Is-suldati qabdu fiH,
U haduh fil-palazz magħhom
Biex in-nies malajr tixlih.

Pietru baqa' miexi magħhom,
Isegwihom ftit mill-bogħod,
U x'hin kebbsu n-nar fil-bitha
f'nofshom qagħad bil-bard
jirtogħod.

Hemm lemħitu waħda mara,
U għajnejha wahħlet fih.
'Dan ukoll kien miegħu, dar-raġel!
W'harġet idha biex turih.

Pietru ċaħad u qalilha:
'Dak ir-raġel ma nafux!
U bħal speċi nheba naqra
Biex in-nar żgur ma jikxfux.

Wara ftit għarfu haddiehor
Kif imdawwar kien bil-friex.
Iżda Pietru reġa' ċaħad;
'Le ħabib, jien żgur m'inix!'

Wara siegħa, rah raġel ieħor.
'Galilew dan, żgur kien miegħu!
Iżda stqarr: 'Ma nafx x'int tgħidli!
Tah il-ġenb, ma tax kas tiegħu.

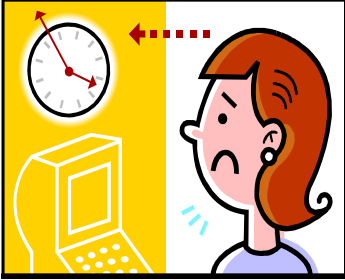

Minnufih is-serduk idden
Kif kien għadu hemm fis-skiet.
U mal-harsa li tah Kristu,
Ftakar f'dawk it-tliet ċahdiet.

Pietru hareġ jibki 'l barra
Għax tassew iddispjaċih.
Qalbu hassha ser tinqasam
Għax bil-kbir hass l'offendih.

Nista' wkoll niċhad lil Kristu
Mhux daqs Pietru, tliet darbiet,
Iżda għal hafna drabi aktar,
Meta naqa' f'tant dnubiet.

Ganni Camilleri

“Mamma mia, qed joqorbu l-eżamijiet”

Tfajla kienet thossha mdejqa wisq malli kienet taħseb fuq l-eżamijiet ta’ l-iskola, u malli kienu

joqorbu, erhilha tagħmel il-buri u thossha qalbha sewda. Biex tagħmlilha kuragg, darba ommha qaltilha bil-ħlewwa: “Ara binti, flok ma toqghod taħseb fuq l-eżami li jkun riesaq lejk, għaliex ma taħsibx fiċ-ċans kbir li tifraħ dak in-nhar li johrog ir-rizultat, u fil-btala li se mmorru flimkien wara li tgħaddi”.

Aktarx li lkoll kemm aħna nbatu u nkunu anzjużi iżjed milli jmissna għaliex ma nafux inħarsu lil hinn mill-problemi li jkollna. Ikollna xi jkollna, jaqblilna iżjed kieku ngħixu bil-ħsieb f’moħħna, mhux ta’ dak li nkunu għaddejjin minnu f’dak il-waqt, imma ta’ meta l-iebes jgħaddi u nkunu fi żmenijiet aħjar. Xejn ma jigi biex jibqa’ ... kollox jgħaddi.

Jekk dan il-ħsieb inzommuh quddiem għajnejna f’kollox, kemm għandna nżommuh iżjed u iżjed fejn tidhol it-tgawdija ta’ dejjem. Ma għandna ninsew qatt li hemm eternità tistenniena. U allura nbatu kemm inbatu hawn f’ħajjitna, id-dwejjaq ta’ din id-dinja m’hu xejn hdejn l-eternità ta’ hena li Alla hejja għal min isalva.

Inkunu għaqlin u nifhmuha sew din. U kuragg, mela! Inħarsu ’l quddiem!

Calm Seas Never Make Skilful Sailors

Nizzel fid-Djarju tieghek

NIŻŻEL FID-DJARJU TIEGHEK

Il-Ġimgħa, 5 ta' Marzu, 2010

L-Ewwel Ġimgħa tax-Xahar

Ikollna Quddiesa fil-Knisja ta' San Frangisk, il-Belt.

Il-hin ikun fin-12.35 pm;

Mit-Tnejn 8 ta' Marzu, sal-Ġimgħa, 12 ta' Marzu, 2010

Eżerċizzi Spiritwali

Fil-hin tal-Break, jiġifieri fin-12.35 pm, ser ikollna l-Kors ta' l-

Eżerċizzi Spiritwali fil-Knisja ta'

San Frangisk, il-Belt

Aktar dettalji ssibuhom f'paġna 5 ta' din il-ħarġa;

Il-Hadd, 21 ta' Marzu, 2010

Ġurnata mal-Mulej

Ikollna jum ta' ġabra flimkien mal-Mulej u magħkom, Hbieb tagħna.

Id-dettalji kollha ta' dan l-Irtir issibuhom f'paġna 5;

Il-Ġimgħa, 26 ta' Marzu, 2010

Tifkira tad-Duluri

F'dan il-jum ta' devozzjoni lejn it-tbatija li garrbet Ommna Marija

waqt il-Passjoni ta'

Binha Ġesù, ser ikollna Quddiesa fil-Knisja ta' San Frangisk, il-Belt,

fin-12.35 pm.

To get out of a difficulty, one usually must go through it.

Happiness is enhanced by others
but does not depend upon others

‘Wenz,’ qal bidwi lill-iehor.
‘Dak il-ħmar li bghattli l-gimgha
L-ohra!’

‘Iva, jaqaw,’ wieġbu Wenzu.
‘Mietli l-bierah!’ qallu l-bidwi.
‘Isma’ x’kull wahda! Veru li kien
naqra stramb dak il-ħmar, imma
nahliflek li biċċa bħal din qatt ma
għamilha qabel!’

Rokna Ġajt

Raġel ittella’ l-qorti u l-maġistrat qallu: ‘Taf li diġa’ tajjart
ħamsa min-nies?’

‘Le sinjur, erbgha tajjart, għax wiehed minnhom tajjartu
darbtejn.’

Pawlu ltaqa’ ma’ sieħbu Stiefnu u ... ‘Aqta’ xi ġrali Stiefnu ...
tlift il-kelb.’

‘Għax ma ġġibx avviż fil-gazzetta.’
‘Tgħidx ħmerijiet! Mela l-kelb jaf jaqra?!’

‘Pawl, jien jidhirli li dil-ħabta qed tixrob wisq.’

‘Iva Ċikk, nixrob biex ninsa.’

‘X’tixtieq tinsa?’

‘Heqq, ma niftakarx!’

*meħudin mill-ktieb:
‘Ta’ Lanqas Tbissem’*

Kull korrisondenza għandha tintbagħat lil:

Paul Schembri

73 ‘Terezita’, Triq Birbal, Balzan BZN 9015

Tel: 21440384

e-mail: it-triq@camline.net.mt

url: www.it-triq.org